

Hessisches Ministerium der Justiz,
für Integration und Europa

Hessen'e Hoşgeldiniz!

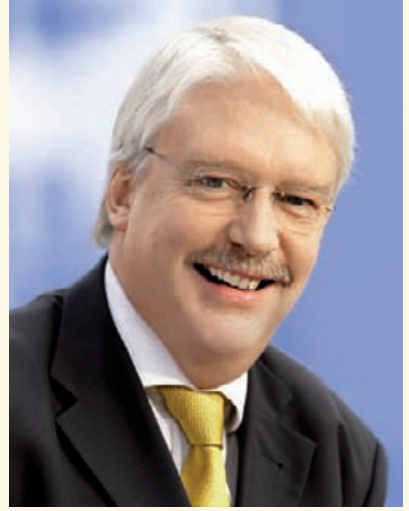
Başarılı Aile Birleşmesi konusunda Tavsiyeler

Sayın Bayanlar, Sayın Baylar,

Almanya'ya Hessen eyaletinde yaşayan eşinizin yanına taşınmaya karar verdiniz.

Bu broşürle başlangıcınızı kolaylaştırmak ve yeni yuvanız Hessen'le ilk tanışmanızı sağlamak istiyoruz. Göçmenlikle ilişkili olan imkânlar, fırsatlar, zorluklar ve sorumluluklar hakkında size bilgi vereceğiz. Bu yoldan geçmiş kişilerden tavsiyeler de alacaksınız.

Almanca bilenler için ülkemizde hayat daha kolaydır. Almancayla arkadaş ve iş edinmekte, formları ve başvuruları doldurmakta, doktora muayene olmakta veya gönüllü faaliyetlerde işiniz kolaylaşır. Ayrıca Almanya'nın mesela tarihi, kültürü ve yasal düzenine dair bir bilgilendirme de alacaksınız.

Hessen'e vardığınızda aklınızdaki her soruyla ilgili danışmanlık alma imkânınız her zaman vardır. Hatta sorunlarınız ve dertleriniz de varsa tek başınıza değilsiniz! Size yardımcı olabilecek birçok merkez ve insan var – özel durumunuzda bile.

Hessen, çok yönlü, hoşgörülü ve dünyaya açıktır ve bu haliyle de yaşamak için çekici bir ortam sunmaktadır. Hessen'de kendinizi huzurlu hissetmenizi, toplumumuza katılıp toplumumuzun aktif bir üyesi olmanızı umuyoruz. Hessen'e Hoşgeldiniz!

Jörg-Uwe Hahn

Hessen, Entegrasyon ve Avrupa'dan Sorumlu Adalet Bakanı

Değerli Vatandaşlarım,

1961 senesinde ilk Türk işçileri trenle Münih'e geldiler. O dönemlerde Almanya'ya gelen vatandaşlarımızın çoğu, birikimleriyle birlikte Türkiye'ye dönmeyi amaçlıyorlardı.

Zaman içerisinde bu şekilde Almanya'ya gelenlerin sayısı arttı, ailelerini ve çocuklarını Almanya'ya yanlarına getirdiler.

Günümüzde Almanya'da yaklaşık 3 Milyon Türk yaşamakta olup, aile birleşimi gibi nedenlerle vatandaşlarımız Almanya'ya gelmeye devam etmektedir. Memleketinden, ailesinin büyük bir bölümünden, dostlarından ve alışık oldukları ortamdaki uzak bir yerde yeni bir hayata başlamak çok zor ve cesaretli bir adımdır. Ancak bu aynı zamanda kendini geliştirmek ve yeni bir dil ve kültür öğrenmek için de büyük bir fırsat oluşturmaktadır.

Hessen Eyaleti Uyum Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Sayın Jörg Uwe Hahn'ın Sizleri bu broşür yardımı ile başlangıç döneminde desteklemeyi ve yön göstermeyi amaçlayan girişimini memnuniyetle karşılıyorum. Bu bilgiler size, yeni memleketinizde iyi bir başlangıç yapmanız ve Hessen Eyaletinde kendinizi iyi hissetmeniz için yardımcı olacaktır.

T.C. Frankfurt Başkonsolosluğu olarak biz de her türlü sorunuzda size yardımcı olmaktan memnuniyet duyacağız. Yararlı adresler listesinde, Başkonsolosluğumuzun irtibat bilgilerini bulabilirsiniz.

En içten dileklerle.

İlhan Saygılı

Türkiye Cumhuriyeti Frankfurt Başkonsolosu

Hessen'deki ilk Günlerinizin Yardımcısı: Kontrol Listesi

Almanya'ya/Hessen'e yola çıkmadan önce:

- Dil kursuna gidin (vize başvurusu önkoşulu olarak)
- Orijinal diplomalarınızı (okul, meslek eğitimi, üniversite eğitimi, stajyerlik sertifikaları) derleyin, özgeçmişinizi hazırlayın
- Almanya ve Hessen hakkında bilgi edinin
- Hessen'deki iş piyasası hakkında bilgi edinin

Hessen'e geldikten sonra:

- İkamet yerinizdeki nüfus dairesine (Einwohnermeldeamt) kayıt olun
- Banka hesabı açın
- Yeni çevrenizi araştırın (nereden alışveriş yapılabilir, çocuklar için okul / yuva nerede?)
- Komşularınızla tanışın
- Entegrasyon kursuna katılın
- Mesleki eğitim diplomalarının denkliklerini onaylatın
- İş arayın
- Bir (spor) derneğine katılın
- Ehliyet alın / onaylatın

İçindekiler

Eyaletimiz Hessen	8
Yeni Çevrenizdeki İlk Adımlar	11
Yeni bir Hayat Kurma	13
Almanca öğrenme	15
Eğitim	18
İş	21
Evlilik ve Aile	24
Karşılıklı Beklentiler	24
Yuva Kurma	25
Çocuklar	26
Sağlık	29
Katılım Zahmete Değer! - Dernekler ve Projeler	31
Sorumlu Kişi	33
Sorunlarınız varsa, ne yapmalısınız?	34
Yararlı telefon numaraları	36
Yararlı İnternet Bağlantıları	36
Künye	37

Eyaletimiz Hessen

8

Hessen, Almanya'nın ve Avrupa'nın göbeğinde bir eyalettir. Özellikle de eyaletin güney batısı, Almanya'nın en yoğun nüfusuna sahip ve ekonomik olarak en güçlü bölgelerinden biridir. Burada, yani Rhein-Main bölgesinde Hessen nüfusunun en büyük bölümü yaşamaktadır.

Hessen'in başkenti Wiesbaden, en büyük şehri de Frankfurt am Main'dir. Burada Alman Merkez Bankası ve

Avrupa Merkez Bankası gibi Almanya ve Avrupa'nın en önemli finans kuruluşlarının genel merkezleri bulunur. Hessen, kırsal ve kültürel açıdan da çok şey sunar. Hessen'in coğrafyasında sayısız orta yükseklikte dağları bulunur, kuzeyinde ve doğusunda Weser nehri eyaletten akarken güneyinde Ren ve Main nehirleri vardır. Yaygın bağcılıklarıyla Rheingau, sayısız tarihsel anıtlarının da tanık olduğu gibi kırsal, tarihsel ve kültürel açıdan çok yönlüdür.

Eyalet genelinde dünya çapında ünlü kültür organizasyonları düzenlenir: mesela Kassel'deki documenta veya Rheingau Müzik Festivali. Hessen, tamamını içine alan sinemalar, müzeler ve tiyatrolar gibi kültürel kurumlardan oluşan bir ağa sahiptir.

Ayrıca: Hessen sportiftir! Aralarında yaklaşık 800.000 çocuk ve gencin bulunduğu iki milyonun üzerinde insan Hessen'de neredeyse 8.000 dernekte spor yapar; bir o kadar daha insan da

„boş zamanında spor“ yapar. Spor, Hessenli aktif vatandaş topluluğunun vazgeçilmez bir özelliğidir.

Hessen'de tastamam 172.800 Türk vatandaşının yanı sıra Alman vatandaşlığına geçen Türkler yaşar. Hessen, 2010 yılından beri Türkiye'de bölgesel kardeşliği bulunan ilk eyalettir: Bursa. Bu kardeşlik Hessen'in Türkiye'yle güçlü bağını vurgular.

Yararlı Kavramlar:

Integrationskurs = Entegrasyon Kursu

Sprachkurs = Dil Kursu

Migrationserstberatung =

Göçmenlik Başlangıç Danışmanlığı

Fahrschule = Ehliyet Kursu

Führerschein = Ehliyet

Fahrrad = Bisiklet

Bushaltestelle = Otobüs Durağı

Yeni Çevrenizdeki İlk Adımlar

Herhalde Hessen'deki yeni hayatınıza dair bir şeyler hayal ediyorsunuzdur. Belki de Hessen ve Almanya'ya dair bu hayali anavatanınızdaki dil kursunda kazandınız.

Serkan: „Almanya'da insanlar çok açık. Türkiye'de biri sana çay ikram ettiğinde nezaketen 'hayır' dersin. Ama Almanya'da 'hayır' dediğinde bir daha sana çay ikram edilmez. Senden açık olman beklenir.“

Pınar: „Almanya'da insanlar hava durumundan çok söz eder. Yazlar Türkiye'deki kadar sıcak değil.“

Ayşe: „Almanya'daki birçok kadın çok bağımsız. Ankara'da da böyleydi. Kadınlar tek başına dolaşır, çoğu çalışır ve bu nedenle de kocasından mali olarak bağımsızdır. Bu muhteşem bir şey!“

Yeliz: „Daha Türkiye'deyken internette ve kitaplarda Almanya ve Hessen hakkında çok şey okudum. Bugün de bunu yaptığım için çok memnunum. Çünkü bu şekilde beni orada nelerin beklediğini ve Almanya'da işlerin nasıl yürüdüğünü daha iyi tahmin edebildim.“

İpuçları:

- Mahalleyi tek başına keşfetmek heyecanlı. Yürüyüşlerde veya bisiklet turlarında mahallenin dışına da çıkılabilir.
- Bağımsız ve tek başına bir şeyler yapan veya bir şeyleri halleden göçmenler yeni çevrelerinde yolunu bulmayı çok çabuk öğreniyorlar.
- Arabayla uzun mesafelerde hareketli olabilirsiniz. Ehliyet almak isteyen 2.000,- Euro'ya kadar bir maliyeti göze almalı.

İlk günlerde eşiniz veya aileniz size destek olur. Önce yeni çevrenize aşina olmak için uğraşmanız elbette normal. En yakındaki süpermarket nerede? Yakınlarda bir otobüs durağı var mı? Doktor muayenehanesi nerede? Tek başına, yanınızda kimse olmadan yola çıkmak ilginç olabilir. Yeni çevrenizi tanımak için bu iyi bir fırsattır. Ayrıca komşularla sohbet ederken de Almancanızı çalışabilirsiniz.

Fatma: „Ehliyet benim için özgürlüktü. Epey uzakta oturuyoruz ve bir yerlere gitmek için de bazen otobüsü uzun süre beklemem gerekiyordu. Ama arabayla arkadaşlarımı ziyaret edebiliyor, okula veya işe, yani her yere gidebiliyorum!”

Serap: „Araba kullanmaktan hoşlanmayan veya otobüsü beklemek istemeyen bisikletini de alabilir. Bazen bisiklet sürmek daha hızlı olabiliyor. Biraz alışmam gerekmişti, ama şimdi bütün şehri bisikletle dolaşıyorum. Bu şekilde şehri iyi tanıdım.”

Şehirdeki ilk başvuru merkezi, Yetişkin Göçmenler için Göçmenlik Danışma Merkezidir (Migrationserstberatung für erwachsene Zuwanderer-MBE). Burada birçok sorunuza cevap verebilecek deneyimli kişiler bulunuyor. Bu konuda daha fazla bilgiyi şu internet adreslerinde bulabilirsiniz:
<http://www.integration-in-deutschland.de>
<http://www.hessenfinder.de>

Yeni bir Hayat Kurma

Hessen'e gelip toplum hayatına katılmak cesaret ve inisiyatif gerektirir. Ailenin dışında da insanlarla tanışmak sizi zenginleştirir, böylece yeni yuvanıza ve farklı kültüre aşina olabilirsiniz. Mahallede, işte, okulda veya dil kursunda kendi arkadaş ve tanıdık çevrenizi oluşturmak için en iyi imkânlara sahip olursunuz. Burada özellikle başka bir ülkeden gelen insanlar ilginç olabilir. Bu durum sadece heyecanlı olmakla kalmaz aynı zamanda yeni dili çalışmanızı ve bu şekilde de uyum sağlamanızı kolaylaştırır.

Kübra: „Hessen'e geldiğimde kocam bana destek oldu ve çok vakit ayırdı. Bir süre

sonra gündelik hayatımı daha bağımsız şekillendirmek istedim. Kadın arkadaşlarımla buluştum ve bir jimnastik kursuna kaydoldum. Kendi ayaklarının üzerinde durmak heyecanlı.”

Necla: „Çok açık oldum ve komşularımı çaya davet ettim. Şimdi çok iyi bir iletişimimiz var ve düzenli olarak buluşuyoruz.”

Nurhan: „Çocuğum hastalandığında ve onu doktora götürmem gerektiğinde neyi olduğunu kendim açıklayabiliyorum. Başkasının benim için çeviri yapmasından çok daha kolay bu.”

İpuçları:

- Yeni insanlarla – Almanlarla da – tanışmak değişiklik! Komşularla oyun bahçesinde veya alışverişte insan çabucak sohbet başlayıp tanışabilir.
- Dernekler ve mahalle merkezlerinin bir sürü imkânı var, mesela kadınlar kahvaltısı, çocuklarla elişi, şarkı söyleme. Herkesin ilgilenebileceği bir şey vardır, herkes de katılabilir.

Almanca öğrenme

Birazcık Almancayla bile insan Hessen'de kendini daha çabuk evinde hisseder. Bu konuda dil ve entegrasyon kursları size yardımcı olur. Dil kurslarının talepleri ve hızları, aynı değildir. Kendi eğitim seviyenize ve düşüncelerinize uygun bir dil kursu seçebilirsiniz.

Dil ve entegrasyon kursları hakkında daha fazla bilgi için:

<http://www.bamf.de> (Türkçe de var)

ve burada:

<http://www.goethe.de> (Türkçe de var)

İpuçları:

- Dil kursunda daha fazla öğrenmek isteyenler için istendiğinde ekstra ödev verilir. Bir başka imkân da daha zorlayıcı bir kursa gitmek.
- Ayrıca Alman kanallarını (düzenli) izleyerek de Almanca bilginiz düzelebilir. Özellikle Alman çocuk programları hızla iyi Almanca öğrenmeye yardım eder.
- Yerlilerle ne kadar çok görüşürlerse göçmenler dili öğrenmede o kadar fazla yardım alırlar.
- Bazı aileler günde bir kaç saat veya haftada bir gün sadece Almanca konuşmak için anlaşılıyorlar.
- Çocukların ödevlerini yaparken teşvik ve destek ihtiyacı vardır. Ödevlerin kontrol edilmesi okulda neler olup olduğunu öğrenmek ve çocuğunuzla birlikte eğitim almak için iyi bir fırsattır.

Hülya: „Yeni yuvama mutlaka uyum sağlamak istiyor ve bu nedenle de en kısa zamanda Almanca öğrenmek istiyordum. İlk dil kursundan memnun kalmadım. Hızı çok yavaştı ve bütün katılımcılar kursu ciddiye almıyordu. Sonra beklentilerime uyan ve evimizden fazla uzak olmayan bir kurs buldum.“

Ülkü: „Tekrar baştan başlayabilsem dil kursuna devam ederdim, çocuklarım olsa bile. Okula başladıklarında öğretmenlerle konuşmadım. Çocuğum bana her şeyi çevirmek zorunda kaldı. Buna da çok üzüldüm, keşke öğretmenlerle ben konuşabilseydim. Çocukları yuvaya vermem gerekirdi; o zaman öğrenmeye vaktim olurdu.“

Yeliz: „Bir gün kendi kendime televizyonda daha fazla Alman kanalı izlemeye karar verdim. Bu şekilde hızla yeni kelimeler öğrendim ve gündelik hayatımda her şeyi daha iyi halleder oldum.“

Erkan: „Hayallerimi Almanya’da gerçekleştirmek istedim. Bunun için de Almancayı öğrenmem gerekiyor – bundan daha doğal bir şey yok.“

Hülya: „En büyük hata eve kapanmak. Dışarı çıktım, her yere gittim, şimdi şehrim yuvam oldu ve kendimi çok rahat hissediyorum.“

Yararlı Kavramlar:

Sportverein = Spor derneği

Nachbarschaftszentrum =

Mahalle merkezi

Frauenfrühstück / Männerfrühstück =

Kadınlar kahvaltısı / Erkekler kahvaltısı

Elterncafé = Anne baba kafeteryası

Eğitim

18

Yabancı bir ÷lkede iş aramak zaman gerektirir. Mesleki bir eğitimini tamamlamış olmak Almanya'da bir iş bulmayı kolaylaştırır. Belki yeni işiniz her zaman kendi niteliklerinize uymayabilir. Bunun nedeni de Türk diplomalarının denkliklerinin Hessen'de onaylanması gerektiğidir. Bazı eğitimler ve meslekler de burada tanınmıyor olabilir.

Peki, Hessen'de nasıl iş bulunabilir? Burada çalışabilmek için hangi belgeler gerekli? Bunlar gibi sorulardan Almanya'da „İş ve İşçi Bulma Kurumları“ sorumludur.

Mesleki diplomaların onaylanmasına dair bilgiler için:
<http://netzwerk-iq.de>

ve burada:
www.berami.de

Esra: „Almanya’da ‘ömürboyu eğitimden’ sık sık söz edilir. Almanca öğrendikten sonra okula devam etmek için hevesim kalmamıştı. Ama iş bulamadım. Bu yüzden bir meslek eğitimine başladım ve artık bir daha temizliğe gitmem gerekmiyor. Eğitimimi her koşulda tamamlayacağım.“

Yetişkin Eğitim Okulları (vhs) da farklı alanlarda eğitiminize devam etmek için sayısız imkân sunar.

Almanya’da eğitime devam etme imkânları hakkında daha fazla bilgi için:
<http://www.bamf.de> (Türkçe de var)
<http://www.vhs.de> (Almanca)

İpuçları:

- Okul ve mesleki eğitim diplomalarının denkliklerinin Hessen'de onaylanması ücreti iyi bir iş bulmakta yardımcı olur.
- Hessen'de sonradan mesleki eğitim almak için birçok yol vardır. Bu konuda iş ve işçi bulma kurumları danışmanlık sunarlar.
- Almanya'da eğitime devam etmek mesleki kariyer için çok önemlidir - yaşınız ileri olsa bile. Burada da birçok fırsat var, herkes kendine uygun bir şey bulur.
- Aile ve arkadaşlar birçok soruda destek olabilir ve iyi tavsiyelerde bulunabilirler.
- Çocukların geleceği için de iyi bir okul eğitimi çok önemlidir. Çocuklara her şeyden çok anne babanın aktif desteği yardımcı olur.
- Günlük gazetelerde ve internette sayısız bilgi ve iş ilanları bulunur.

İş

Almanya yüksek bir hayat standardına sahip bir ülkedir. Ama bu, Hessen’de veya Almanya’da herkesin zengin olduğu anlamına gelmez. Burada yaşayanlar, ister burada doğsunlar, ister göç etmiş olsunlar, refah ve mutlu bir hayat inşa etmek için çok çalışmak zorundalar.

Hessen’deki gelirler belki Türkiye’dekinden daha yüksektir. Ama gıda veya kira ücretleri gibi geçinme maliyetleri de yüksektir. Bu durum özellikle Frankfurt ve çevresi için geçerlidir.

Hamit: „Hessen’e geldiğimde çok paramız yoktu. Eşim haftada 40 saat çalışıyordu ve benim henüz bir gelirim yoktu. Ancak ben de işe başladığımda tatile gidebilecek kadar paramız oldu. Artık daha büyük bir daire ve yeni bir araba için yeterince tasarruf ettik. Bir gelire bunu hayatta başaramazdık.“

Mürvet: „Hessen’e geldiğimde bağımsız olmak için en kısa zamanda çalışıp para kazanmak istedim. Şimdiyse bunu başardığım için kendimle gurur duyuyorum. Artık kendi paramı kazanıyorum.“

Yararlı Kavramlar:

Berufsausbildung = Meslek eğitimi

Arbeitsagentur =

İş ve işçi bulma kurumu

Personalvermittlung =

Personel aracılığı

Stellenanzeigen = İş ilanları

Zeitarbeit = Geçici çalışma

Volkshochschule (vhs) =

Yetişkin eğitim okulu

Ailevi nedenlerle Hessen'e gelen birçok kadın ve erkek için iş bulmak zordur. Başka ülkelerde olduğu gibi bu durum dili bilmeye, kendi niteliklerine, iş piyasasının durumuna ve insanın kendi emeğine bağlıdır.

Hessen'e uyum sağlamak için ücretli bir iş iyi bir yoldur. Meslektaşlarla sohbet ederek Almanca ve mesleki jargon daha çabuk öğrenilebilir ve kendi kazandığınız para da bağımsız bir hayat için önkoşuldur.

İş ve işçi bulma kurumlarındaki görevliler gerekli formaliteleri halletmeniz için

size yardım etmekten memnun olurlar. İkamet ettiğiniz şehrin yabancılar dairesi de size önemli yardımlarda bulunabilir.

İş bulma ve olağan başvuru standartları hakkında bilgi için:

<http://www.bamf.de> (Türkçe de var)

Sabahat: „Şans eseri kısa bir sürede bir lokantada iş buldum. Orada Almanca konuşan çok meslektaşım vardı. Bu şekilde kültürü öğrendim ve Almancamı çalışabildim. Başta tabii ki hatalar yaptım, ama beni teşvik ettiler ve Almancam sürekli iyileşti.“

İpuçları:

- İş sahibi olmak her insan için onaylanma ve kendini toplumun bir parçası olarak hissetme duygusuyla bağlantılıdır.
- İş, sizin belirleyebildiğiniz bağımsız bir hayatı mümkün kılar.
- Sosyal sigortaya tabi bir işte çalışan kişinin yaşlılığında emekliliğe hak kazanır.
- İşte Almanca'nızı çalışabilirsiniz. Başka insanlarla tanışır ve meslektaşlarınızla bir arada bulunursunuz.
- İş ve işçi bulma kurumunda işçi aranan yerler kayıtlıdır, ama gazetelerde ve internetteki iş borsalarında da iş ilanları vardır.
- İlk işyeri her zaman hayalinizdeki iş olmayabilir. Ama iş hayallerinize pek uygun olmasa bile işi kabul etmek işe yarar çünkü işsiz olarak ilginç bir iş bulmak çok daha zordur. Ayrıca: Her iş mesleki deneyim demektir ve başka bir işe geçmenizde yardımcı olur.

Evlilik ve Aile

Almanya'da insanlar genellikle oldukça küçük aileler içinde veya bazen de tek başına yaşar.

olması da mümkün. İki tarafın ilişkileri ve ortak geleceklerine dair hayalleri bu nedenle birbirinden çok farklı olabilir.

Evlilikte Karşılıklı Beklentiler

Almanya ile Türkiye arasındaki büyük mesafe nedeniyle eşlerden biri diğer ülkeden buraya geldiğinde çoğu çift henüz birbirini iyi tanımaz. Ayrıca büyük bir olasılıkla da uzun süre bir arada yaşamamışlardır. Bu nedenle iki tarafın da yerine getirilemeyen beklentileri

Elin: „Hessen'e geldiğimde kocam bütün gün ev işlerini yapmamın hoşuma gideceğini düşündü. Ama ben Almanya'da ait olmak ve çalışmak istiyordum! Başlarda bu konuda çok tartıştık. Bugünse kocam benim gelirimle arada bir restorana gidebildiğimiz, hatta hafta sonunda tatil yapabileceğimiz için mutlu.“

İpuçları:

- Hayal kırıklıklarını veya yanlış anlamaları önlemek için Almanya'daki eşin yaşam koşulları hakkında bilgi edinmek yararlıdır. Bu şekilde iki taraf da birbirinin beklentilerine kendini ayarlayabilir.
- Evlenmeden önce eşle yapılan konuşmalar birbirinden ve ortak geleceklerinden ne beklediğini açıklığa kavuşturmada yardımcı olur.

Hessen'e taşınmadan önce eşin gelir durumunun da göz önünde bulundurulması tavsiye edilir. Bazıları kocalarının veya karılarının düşündüklerinden daha az geliri, hatta borcu olduğunu anladıklarında kendini aldatılmış hissediler. Ayrıca eşin kendi evi olup olmadığını da iyi sorgulamak anlamlı olabilir. Bazıları kayınpeder ve kayınavalide ile birlikte yaşamak zorunda olduklarını anladıklarında çok mutsuz olurlar.

Aynur: „Almanya'ya kocamın yanına taşınmadan önce kendi evimizin olup olmayacağını sordum ona. Bu şekilde

planlamamıştı bunu. Ama ben kayınpederim ve kayınavalidemle birlikte oturmak istemiyordum. Kendi hayatımızı kurmak istiyordum. Sonra Cem ikimiz için kendi evimizi kiralayabilsin diye bir yıl daha Türkiye'de kaldım.”

Yuva Kurma

Hessen'e ailevi nedenlerle taşınan birçok insan ikamet koşullarının nasıl olduğunu bilmez. Değişiklik bazen sorun yaratır, özellikle de Türkiye'de kırsalda yaşarken şimdi birden Hessen'de büyük bir şehre geldiğinde insan.

Çocuklar

26

Almanya'da çocuk bakımı gitgide daha sık hem anne hem de baba tarafından üstlenilmekte. Kadınlarla erkekler birlikte çocuk bakımını işleriyle uyumlu hale getirmeye çalışıyor.

Leyla: „Almanya'da birçok kadın çalışıyor. O zaman da çocuklar yuvaya gidiyor. Bazen baba da evde kalıp çocuklar ve evle ilgileniyor.“

Evde Almancayı az konuşan veya hiç konuşmayan çocukların bir kreşe, yuvaya veya gündüz bakımevine gitmeleri iyi bir destektir. Başka çocuklarla birlikte

orada kolayca Almanca öğrenirler. Bir çocuk bir bakım kurumuna ne kadar erken ve ne kadar uzun süreyle giderse Almancayı o kadar iyi öğrenir. O zaman okuldaki geçiş daha kolay olur ve diğer çocuklarla eşit fırsatlara sahip olur.

Normalde çocuklar altı yaşında okula başlar. Dört yıl ilkokuldan sonra Hauptschule, Realschule, Gymnasium veya Gesamtschule gibi bir ikinci eğitim okuluna gider. Öğretmenlerle birlikte anne baba çocuk için hangi okulun en iyisi olduğu konusunda birbirleriyle danışır-

Yararlı Kavramlar:

Krippe = Kreş

Kindertagesstätte (KiTa) =

Çocuk gündüz bakımevi

Kindergarten = Çocuk yuvası

Grundschule = İlkokul

Elternabend = Anne baba akşamı

Elternbeirat = Ebeveyn kurulu

İpuçları:

- Sık sık bekleme listeleri olduğundan çocuğunuzu yuvaya erken kaydetmeniz tavsiye edilir.
- Çocuklar, televizyondaki Alman çocuk programlarını izlediklerinde olduğu gibi aktif ve hiç fark etmeden Almanca öğreniyorlar.
- Ödevler okuldaki dersi pekiştirmek için iyi bir çalışmadır. Öğretmenler öğrencilerinin ödevlerini bitirip okulda yanlarında bulundurmalarını beklerler.
- Birçok anne baba, başka ebeveynlerle fikir ve tavsiye alışverişi yapmakla ilgileniyorlar. Bu şekilde birbirlerine yardım ediyorlar, çocuklar da bundan faydalanıyorlar.
- Çocuk bakım kurumlarındaki eğitimci ve öğretmenler de çocuklarının eğitim durumu hakkında bilgi vermek için anne babalara özel saatler sunuyorlar. Çocuğun öğrenmesi ve desteklenmesi konusunda tavsiyelerde bulunuyorlar.

lar. Öğretmenler bir tavsiyede bulunur. Anne baba buna uyabilir, ama uymak zorunda değiller. Çocuklarını hangi okula kaydettireceklerine sadece anne baba karar verir. Okulları sık sık „Açık Kapı“ gününde ziyaret edebilirsiniz. Yuva ve okul hakkında daha fazla bilgi için:

<http://www.bamf.de> (Türkçe de var)

ve

<http://www.kultusministerium.hessen.de>

(Almanca)

Mürvet: „Hessen’deki okul sistemi çok karmaşık. Başta sayısız farklı okul ve olası diplomalar arasında yolumu bulamayacağıma düşündüm. Çocuklarım ve başka anne babanın ve öğretmenlerin nazik des-

teğiyle artık her şeyi anladım ve çocuğum için en iyisinin ne olduğunu biliyorum.“

Songül: „Okullarda anne ve babalar için birçok organizasyon var. Buralara gidip öğretmenlerle iletişimde olmak benim ve çocuğum için büyük bir destek sağlıyor.“

Önemli bir husus da okulla anne baba arasındaki işbirliğidir. Bu ebeveyn işini Hessen’de iki taraf da çok ciddiye alıyor. Anne baba ile eğitimci ve öğretmenler arasında „eğitim ve yetiştirme ortaklığından“ söz edilir. Ayrıca anne babanın okulu ilgilendiren bütün önemli kararlara katılabilmeleri için ebeveyn kurulları var. Ebeveyn temsilcileri öğrencilerin anne babaları tarafından seçilir.

Sağlık

Almanya'da birçok insan sağlıklı yaşamaya çalışır. Buna düzenli spor yapmak, sağlıklı beslenmek ve tavsiye edilen aşıları yapmak dahildir. Ayrıca diş hekiminde ve doktorda düzenli önleyici muayeneler (özellikle çocuklar, hamileler ve kadınlar için kanser önleme) da bunun içindedir.

Doktor tedavisinin ve doktorun yazdığı ilaçların maliyetleri - katkı payı (muayene ücreti veya reçete ücreti) dışında - üye olarak kayıt olmanız ve katkı ödemeniz gereken sağlık sigortası karşılıyor. Çalışmayan veya işsiz olarak kayıtlı olanlar gerektiğinde eşi üzerinden yasal sağlık sigortasında sigortalıdır.

İpuçları:

- Sağlık sigortaları, sigortanın farklı hizmetleriyle ilgili bilgiler sunarlar. Bu bilgiler uygun sigortayı seçmenize yardımcı olur. Bazı durumlarda eşler eşin sağlık sigortasından sigortalıdır.
- Sağlıklı beslenme ve spor etkinlikleri hakkında birçok bilgi bulunabilir.
- Doktorlar da hangi önleyici bakımların uygun olduğuna dair bilgi verirler.

Yasal ve özel sağlık sigortaları vardır. Almanya'da birçok insan yasal sigortada kayıtlıdır; özel sağlık sigortaları çoğu zaman yüksek geliri olanlara veya bağımsız çalışanlara açıktır.

Hastalandığınızda ilk başvuracağınız doktor „iç hastalıkları“, doktorudur (veya „pratisyen doktor“). Gerekirse o sizi bir uzmana sevk eder. Hasta çocuklar bir „çocuk doktoruna“ götürülmelidir. Öncesinden telefonla randevu alınırsa beklemek zorunda kalmazsınız.

Acil durumda hastaneler hasta kabul ederler. Çoğu zaman bunun için acil durum muayene saatleri vardır.

Daha fazla bilgiyi sağlık sigortanızın ana sayfasında, broşürlerinde ve Sağlık Bakanlığının ana sayfasında (<http://www.bmg.bund.de/krankenversicherung.html>) bulabilirsiniz.

Yararlı Kavramlar:

Krankenkasse = Sağlık Sigortası

Praxisgebühr = Muayene ücreti

Vorsorgeuntersuchung =

Önleyici muayene Aşılama

Katılım Zahmete Değer! - Dernekler ve Projeler

Daha hızlı uyum sağlamanın bir başka yöntemi de gönüllü çalışmak. Almanya'daki birçok gönüllü organizasyon epey profesyonel olarak örgütlenmiştir ve gönüllü olarak toplum için iyi bir şeyler yapma fırsatını sunarlar size. Bunun için bir okul veya mesleki eğitim diplomasına gerek yoktur. Burada da Almanca öğrenme, birçok yeni insanla tanışma ve ilginç boş zaman işlerinden yararlanma fırsatı vardır. Kısmen de aynı zamanda iş deneyimi biriktirebilir ve bu şekilde niteliklerinizi iyileştirebilirsiniz. Bunun dışında bir dernek veya vakıfta gönüllü çalışma ücretli çalışmaya da bir adım olabilir.

www.gemeinsam-aktiv.de internet sayfası gönüllü olarak katılabileceğiniz organizasyonlar, dernekler veya diğer kurumlar hakkında bilgi sağlamaktadır. Bu konu hakkında daha fazla bilgi verebilecek sorumlular her şehir ve ilçede de bulunur.

Aynı zamanda birçok yerde entegrasyon projeleri de var. Bu projeler yurtdışından gelen insanların buraya uyum sağlamasını kolaylaştırmayı amaçlıyor. Burada özellikle göçmenlerle ilgilenen yerlilerle de tanışabilirsiniz. Birçok proje ebeveynlere veya özel olarak kadınlara yöneliktir.

Hessen'deki gönüllü işler veya entegrasyon projeleri hakkında daha fazla bilgi için:

<http://www.bamf.de> (Türkçe de var)

ve

<http://www.gemeinsam-aktiv.de> (Almanca)

Songül: „Hessen’de bu kadar çok dernek ve göçmen kuruluşun olduğunu bilmiyordum. Burada vatandaş dernekleri, hayır kurumları, hatta Türk dernekleri var. Birine her Salı günü akşam gidiyorum. Burada durumunu bilen ve Hessen’de olup bitenleri sana anlatan insanlarla görüşmek harika bir şey. Bu şekilde mesela bir yuva ve iyi bir diş hekimi buldum.“

Yararlı Kavramlar:

Integrationslotsen =

Entegrasyon kılavuzları

Ehrenamt / Ehrenamtliches Engagement =

Gönüllü / Gönüllü Çalışma

Freiwillige Feuerwehr = Gönüllü İtfaiye

Sportverein = Spor derneği

Musikverein = Müzik derneği

Kulturverein = Kültür derneği

İpuçları:

- Entegrasyon kılavuzları (bkz. aşağıda) veya ilgili entegrasyon sorumlusu, şehrinize veya mahallenize daha çabuk uyum sağlamanızda yardımcı olabilirler.
- İş aradığınızda hemen başarılı olmazsanız gönüllü olarak çalışabilirsiniz.
- Bir dernekte çabucak insanlarla tanışabilirsiniz.

Sorumlu Kişi

Entegrasyon kılavuzları

Entegrasyon kılavuzları eşlik edip destek sunarlar. Gönüllü çalışırlar. Görevleri, göçmenlere gündelik yaşamlarında yardım etmek, resmi dairelere giderken desteklemek ve sosyal, siyasi ve kültürel yapılar konularında yardım ve bilgi sağlamak. İlgili belediye veya vatandaşlık bürosu, yakınınızda da kılavuzların olup olmadığını veya ilgili entegrasyon sorumlusunun kim olduğunu size bildirir.

Bu konuda daha fazla bilgi için:

<http://www.hessen.de> (Almanca)

Adnan: „Aygül iki yıl boyunca entegrasyon kılavuzumdu. Resmi dairelerde işim olduğunda bana yardım etti. Yanlış anlamalar olduğunda da Alman adetlerini bana açıkladı. Mesela Almanya’da sadece işte değil, özel hayatta da dakikliğin çok önemli olduğunu anladım. O olmasaydı bu kadar çabuk uyum sağlayamazdım.“

Sorunlarınız varsa, ne yapmalısınız?

34

Başka bir ülkeye taşınmak iz bırakan bir deneyimdir. Yeni çevreye uyum sağlamak zaman alır. Hasret çekebilir, kendinizi yalnız hissedebilir veya sosyal arkadaşlıklarınız olmayabilir. Bazen eşler arasında veya aileyle sorunlar da yaşanabilir. Böyle durumlarda tavsiye ve yardım almak yararınıza olur. Hessen'de „aile ve evlilik danışmanlık merkezleri“ vardır. Danışmanlık ücretsizdir ve istenirse anonimdir de. Çalışanların sır saklama yükümlülüğü vardır. Bazen Türkçe de konuşurlar. Burada sorunlarınız hakkında açık açık konuşabilirsiniz; ne kadar açık olursanız yardım da o kadar isabetli olabilir.

En kötü durumlarda aile sorunları eviçi şiddete yol açabilir. Size veya çocuklarınıza şiddet uygulandığında derhal yardım alın! Burada da bu sorunları anonim görüşebileceğiniz birçok danışmanlık organizasyonu vardır. Aşırı durumlarda Hessen'de kadınlar çocuklarıyla birlikte „kadın sığınma evlerine“ sığınabilirler. Burada ev ve iş ararken de size yardım edilir veya yasal konularda eşlik edilir. Kadın sığınma evlerini telefon rehberinde veya internette bulabilirsiniz.

Koruma ve danışmanlık hakkında daha fazla bilgi için:

<http://www.familienatlas.de> (Almanca)

<http://www.gewaltschutz.info> (Türkçe de var)

<http://www.frauen-gegen-gewalt.de> (Türkçe de var)

www.frauenhauskoordinierung.de (Almanca)

Derya: „Nihayetinde kocamla ben çok farklıydık. Artık dayanamadığım için ondan ayrıldım. Bir süre bir kadın sığınma evinde yaşadım, çünkü evde artık güvende değildim. Çocuklarım için de bu en iyiydi. Çok şükür Hessen'de bu zor dönemi atlattıma yardım eden birçok kurum var.“

Yararlı Kavramlar:

Familienberatung / Eheberatung =

Aile danışmanlığı / Evlilik danışmanlığı

Frauenhaus = Kadın sığınma evi

Häusliche Gewalt = Eviçi şiddet

Boşanma durumu için oturma izni ve aile hukuku hakkında iyi bilgilenmiş olmanız tavsiye edilir. Bu durum her zaman, ama özellikle de sorunların olduğu zamanlar için geçerlidir. Almanya hukuku ile Türkiye hukuku farklıdır. Bu nedenle de Almanya'daki haklarınız beklediğinizden farklı olabilir.

Oturma izni hakkında daha fazla bilgi için:

<http://www.integration-in-deutschland.de>

(Türkçe de var)

Yararlı telefon numaraları:

Acil durum numaraları (Almanca):

Polis: 110

İtfaiye: 112

Diğer telefon numaraları (Almanca):

Telefonda manevi danışmanlık:

0800 1 11 01 11

Resmi daire numarası: 115

Yararlı internet Bağlantıları:

Almanca öğrenmek

„Deutsche Welle“ ile Almanca öğrenin:

<http://www.dw-world.de> (Türkçe de var)

Hukuki sorular, eğitim ve sağlık hakkında sorumlular ve bilgiler:

<http://www.bamf.de> (Türkçe de var)

<http://frankfurt.cg.mfa.gov.tr/> (Türkçe de var)

Entegrasyon Hakkında Her Şey:

Entegrasyon pusulası:

<http://www.integrationskompass.de> (Almanca)

Entegrasyon kılavuzları:

<http://www.hessen.de> (Almanca)

Entegrasyon kurulları:

<http://www.bamf.de> (Almanca)

Entegrasyon kursları/Danışmanlık:

<http://www.bamf.de> (Türkçe de var)

Diğer:

Gönüllü Etkinlikler:

<http://www.gemeinsam-aktiv.de> (Almanca)

Hessen Eyaletinin İnternet Portalı:

<http://www.hessen.de> (Almanca ve İngilizce)

Künye

**Hessen, Entegrasyon ve
Avrupa'dan Sorumlu Adalet Bakanlığı**
Luisenstraße 13
65185 Wiesbaden

Departman V - Entegrasyon
Dr. Walter Kindermann

**Şube B1 - Genel anlamdaki sorular için, Halkla İlişkiler,
Hukuki Meseleler**
Claudia Hackhausen
Frank Märker
Banu Rübelling

Şube B3 - Entegrasyon Araştırması, İzleme
Dr. Ingrid Wilkens
Dr. Sonja Klinker
Kathrin Böhm

V.i.S.d.P.
Dr. Hans Liedel, Basın Sözcüsü

Önerileri için Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties, Den Haag'a ve sayısız yararlı bilgi için
Nürnberg, Göçmenlik ve Sığınmacılar Federal
Dairesine teşekkür ediyoruz.

Tasarım
N. Faber de.sign, Wiesbaden

Matbaa
mww.druck und so ... GmbH
Anton-Zeeh-Str. 8, 55252 Mainz-Kastel

© Fotos

Titel links: imagesource; oben: Ulrich Perrey; dpa - Fotoreport |
mitte: imagesource; unten: GrandPack | Seite 8 v.l.n.r.: e.blatt,
Hessische Staatskanzlei Wiesbaden; GrandPack; Photodisc |
10: TheSupe87; Fotolia.com | 11: Imagesource | 12: www.colour-
box.com | 13: imagesource | 14 oben: Jürgen Flächle; Fotolia.com |
15: Arno Burgi; dpa | 16: Robert Kneschke; Shotshop.com | 17: Alina
Novopashina; dpa - Report | 18: Peter Förster; dpa - Bildarchiv |
19: Robert Kneschke; Fotolia.com | 20: ImageSource | 21: Ulrich
Perrey; dpa - Foto-report | 22: Rolf Vennerbernd; dpa | 23: Image-
library | 25: Imagesource | 27: Rainer Jensen; dpa - Bildarchiv |
28: Catherina Hess; picture alliance/Sueddeutsche Zeitung Photo |
29: Gina Sanders; Fotolia.com | 30: Krankentransportwagen (KTW)
und Notfall-Krankentransportwagen (N-KTW) des DRK Kreisverband
Bocholt e.V., Philipp Lensing; de.wikipedia | 32 oben: Imagelibrary;
unten: ImageSource | 33: Robert Kneschke; Fotolia.com |
35: Adam Gregor; Fotolia.com | 38: Britta Pedersen; dpa

Wiesbaden 2012

Bu broşür, Hessen Eyalet Hükümetinin Halkla İlişkileri çerçevesinde yayınlanmaktadır. Ne partiler ne de seçim adayları veya seçim yardımcıları tarafından seçim kampanyası sırasında seçim adaylığı için kullanılabilir. Bu durum eyalet parlamentosu, federal parlamentosu ve yerel seçimlerle birlikte Avrupa Parlamentosu seçimleri için geçerlidir. Özellikle seçim toplantılarında ve partilerin bilgilendirme standartlarında dağıtım, üzerine partilerin siyaset bilgileri veya reklam malzemelerin bastırılması veya yapılandırılması suiistimaldir. Aynı şekilde seçim kampanyası amaçlarıyla üçüncü kişilere iletmek de yasaktır.

Ayrıca, yapılacak bir seçimin yakın olmaması durumunda da bu broşür eyalet hükümetinin tek tek siyasi grupların lehinde taraf tuttuğu anlamına gelecek biçimde de kullanılamaz. Söz konusu kısıtlamalar, bu broşürün alıcısı hangi yolla veya kaç adet ulaştığı olmasından da bağımsızdır.

Fakat partiler broşürü kendi üyelerini bilgilendirmek amacıyla kullanabilirler."

Vielfalt in Hessen
leben und gestalten

HESSEN

Hessisches Ministerium der Justiz,
für Integration und Europa

Luisenstraße 13
65185 Wiesbaden

www.hmdj.hessen.de